

Náležitosti rozsudku

Ve skutkové větě výrokové části rozsudku musí být popsány všechny znaky skutkové podstaty konkrétního trestného činu, a to slovním vyjádřením všech okolností, které v konkrétním případě vytváří znaky tohoto trestného činu. Popis skutku, jímž byl obviněný uznán vinným, musí vyjadřovat všechny skutečnosti významné pro právní kvalifikaci. Popis skutku (zejména způsob jeho spáchání) musí proto být uveden tak, aby jednotlivé části odpovídaly příslušným znakům skutkové podstaty trestného činu, jímž byl obviněný uznán vinným, přičemž v něm nelze uvádět jiné skutečnosti než ty, které mají oporu v provedeném dokazování v hlavním líčení.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 3 Tdo 1153/2008, ze dne 30.10.2008)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v neveřejném zasedání o dovolání R. T., proti usnesení Městského soudu v Praze sp. zn. 9 To 346/2007 ze dne 25. 9. 2007, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 4 T 255/2006, tak, že podle § 265k odst. 1 trestního řádu se usnesení Městského soudu v Praze sp. zn. 9 To 346/2007 ze dne 25. 9. 2007 a rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 25. 6. 2007, sp. zn. 4 T 255/2006, zrušují v celém rozsahu. Podle § 265k odst. 2 trestního řádu se zrušují také všechna další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 trestního řádu se Obvodnímu soudu pro Prahu 2 přikazuje, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění :

Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2 sp. zn. 4 T 255/2006 ze dne 25. 6. 2007 byl dovolatel uznán vinným trestným činem křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle § 175 odst. 2 písm. a) trestního zákona (dále jen tr. zák.), když příslušný skutkový děj je podrobně popsán ve výrokové části citovaného rozsudku. Za uvedený trestný čin mu byl uložen peněžitý trest ve výši 25.000,- Kč a pro případ, že by tento nebyl ve stanovené lhůtě zaplacen, byl mu stanoven náhradní trest odnětí svobody v trvání čtyř měsíců.

O dovolání R. T. rozhodl ve druhém stupni Městský soud v Praze usnesením sp. zn. 9 To 346/2007 dne 25. 9. 2007, a to tak, že jej podle § 256 tr. ř. zamítl.

Proti citovanému usnesení Městského soudu v Praze podal R. T., jako osoba oprávněná, dovolání, a to včas, prostřednictvím svého obhájce a za splnění i všech dalších zákonem pro podání dovolání vyžadovaných náležitostí, když za dovolací důvody označil ty, které jsou obsaženy v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) a l) tr. ř.

V důvodech takto užitého mimořádného opravného prostředku dovolatel uvedl, že obžaloba, usnesení o zahájení trestního stíhání i rozsudek soudu prvního stupně jsou neurčité, neboť neuvádějí informace o tom, jaké sdělení dovolatele (v postavení svědka) bylo nepravdivé, a postrádají i identifikaci materiální stránky trestného činu. V důsledku toho byl znemožněn výkon práva dovolatele na obhajobu, neboť není jasné, proti jakému konkrétnímu nepravdivému tvrzení má jeho obhajoba vést. Takto jde i o porušení čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen Listina), § 177 písm. c) tr. ř. a § 2 odst. 1 tr. ř. Rozsudek je výsledkem nesprávného právního posouzení věci, protože soud měl dojít k závěru, že není vlastně co posuzovat, když obžalobou není vymezeno, jaká

jeho konkrétní tvrzení (coby svědka) mají být porovnávána s výsledky dokazování vedeného k prověření nepravdivosti takového tvrzení. Má dále zato, že jeho svědectví neobsahovalo žádné skutečnosti podstatné pro posouzení věci, nehledě k důkazní situaci, kdy bylo jednání kladené za vinu obviněným a posléze odsouzeným Ing. K. a JUDr. P. prokázáno jinak. Dovolatel přitom nevyprávěl o žádné skutečnosti, která by mohla prokazovat, že by v rozhodný den, kterým byla smlouva datována, viděl MUDr. P. smlouvu podepsat. To, že smlouvu nepodepsala, bylo zjištěno znaleckým posudkem, dovolatel naproti tomu toliko zprostředkoval soudu skutečnosti, z nichž mohl, ale nemusel být učiněn závěr, že k podpisu smlouvy mohlo dojít, s tím, že pouze uvedl, že se některý blíže nespecifikovaný den MUDr. P. sešla s obviněnými JUDr. P. a Ing. K. Jeho výpověď byla proto důkazem toliko nepřímým. Soud rozhodující o vině těchto osob k jeho výpovědi nepřihlížel a hodnotil ji mj. slovy, že „z výpovědi nevyplývá ani jednoznačně, že by se daná událost musela odehrát právě osmého června 2000“. Je zvláštní, že soud v jeho věci, kterou posuzuje s odstupem čtyř let toliko zprostředkovaně, na základě listin v soudním spise, neměl pochybnosti o tom, že dovolatel vypovídal právě k jednání ze dne 8. 6. 2000. Tyto námitky byly obhajobou průběžně vznášeny, ale soudy se s nimi ani nepokusily v odůvodnění svých rozhodnutí vypořádat. Na závěr navrhl, aby Nejvyšší soud České republiky (dále jen Nejvyšší soud) dle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil napadené rozhodnutí, aby dále, nepřikáže-li věc odvolacímu soudu k novému projednání, přímo rozhodl dle § 265m odst. 1 tr. ř., že se rozhodnutí soudu prvního stupně zrušuje a mění tak, že se obžalovaný obžaloby zprošťuje v celém rozsahu.

K takto podanému dovolání se vyjádřil i státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství České republiky (dále jen státní zástupce). Ve svém vyjádření uvedl, že tzv. skutková věta odsuzujícího rozsudku neobsahuje vylíčení skutkových okolností odpovídajících všem znakům skutkové podstaty trestného činu, kterým je obviněný uznáván vinným, když v ní především není uvedeno, o jakých konkrétních skutečnostech obviněný jako svědek nepravdivě vypovídal. Současně zde podle jeho názoru musí být uvedeny alespoň elementární údaje o trestní věci, které se nepravdivá výpověď týkala, aby bylo zřejmé, že šlo o skutečnosti mající podstatný význam pro rozhodnutí. Zjištění, že obviněný uvedl „úmyslně nepravdivé skutečnosti týkající se okolností při podepisování kupní smlouvy“, je dle státního zástupce zcela obecné a může se týkat velmi širokého okruhu okolností podpisu předmětné smlouvy. Taktéž z údaje, že předmětnou smlouvou „měla MUDr. M. P. tuto (nemovitost) převést na Ing. K.“ nevyplývá, v čem konkrétně spočíval skutek, pro který byli odsouzeni obvinění Ing. K. a spol., a jaký význam měla výpověď dovolatele pro rozhodnutí soudu v této trestní věci. Okolnosti odpovídající zákonným znakům souzeného trestného činu musí být uvedeny ve výroku o vině jako v esenciální a konstitutivní části odsuzujícího rozsudku a k okolnostem uvedeným v jeho odůvodnění lze přihlížet pouze v případě, že rozvíjejí okolnosti alespoň rámcově uvedené v tzv. skutkové větě. V této trestní věci však dle jeho názoru okolnosti odpovídající formálním znakům souzeného trestného činu jednoznačně nevyplývají ani z odůvodnění rozhodnutí soudu prvního stupně. Toto odůvodnění totiž obsahuje především reprodukci výpovědi obviněného T. a dále citace závazného právního názoru z rozhodnutí Městského soudu v Praze, sp. zn. 6 To 133/2003, kterým byl zrušen dřívější zprošťující rozsudek soudu prvního stupně. Žádná vlastní skutková zjištění ani právní úvahy nalézacího soudu v odůvodnění jeho rozhodnutí zformulována nejsou. Popis skutku proto považuje za nepřezkoumatelný z hlediska jeho souladu s formálními znaky trestného činu podle § 175 odst. 2 písm. a) tr. zák. Za situace, kdy popis skutku není vyhovující z hlediska formálních znaků trestného činu, nelze podle něj dost dobře činit ani závěry o tom, zda byl naplněn materiální znak předmětného trestného činu. Další námitky dovolatele, podle kterých jeho výpověď neměla podstatný význam pro rozhodnutí, považuje za současného stavu věci za předčasné. Vzhledem k uvedenému navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25. 9. 2007, sp. zn. 9 To 346/2008, a aby podle § 265l odst. 1 tr. ř. uvedenému soudu přikázal věc k novému projednání a rozhodnutí. Souhlasil, aby takové rozhodnutí Nejvyšší soud učinil v neveřejném zasedání ve smyslu § 265r odst. 1 tr. ř.

Na tomto místě je nutno opakovaně připomenout, že dovolání jako mimořádný opravný prostředek lze podat jen a výlučně z důvodů uvedených v ustanovení § 265b tr. ř. a tedy je nezbytné posoudit, zda uplatněný dovolací důvod i v dané věci je tím, který lze považovat za důvod uvedený v citovaném ustanovení zákona, když bez jeho existence nelze vůbec provést přezkum napadeného rozhodnutí.

Důvod dovolání vymezený ustanovením § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je dán v případech, kdy rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo na jiném nesprávném právním posouzení. Poukazem na uvedený dovolací důvod se nelze v zásadě domáhat přezkoumání skutkových zjištění, pokud tato jsou do té míry úplná, že z nich lze vyvodit při rozumné a logické interpretaci adekvátní právní závěry (právně kvalifikovat, o který trestný čin jde). Skutkový stav je takto při rozhodování soudů hodnocen pouze z toho hlediska, zda skutek nebo jiná okolnost skutkové povahy byly správně právně posouzeny v souvislosti s provedeným dokazováním a následně právně kvalifikovány v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva. Za dané situace se tak nelze s poukazem na označený dovolací důvod domáhat přezkoumání skutkových zjištění, na kterých je napadené rozhodnutí vystavěno.

Důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. je dán tehdy, jestliže bylo rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g) tr. ř., aniž byly splněny procesní podmínky stanovené zákonem pro takové rozhodnutí nebo byl v řízení mu předcházejícím dán důvod dovolání uvedený v písmenech a) až k). Předmětný dovolací důvod tedy dopadá na případy, kdy došlo k zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku bez věcného přezkoumání a procesní strana tak byla zbavena přístupu ke druhé instanci, ačkoliv již v předcházejícím řízení byl dán některý ze shora uvedených dovolacích důvodů. V dané věci však o prvou alternativu tohoto dovolacího důvodu zjevně nejde, neboť soud druhého stupně konal odvolací řízení a o podaném opravném prostředku (odvolání) rozhodl usnesením, které přijal ve veřejném zasedání po provedeném přezkumu věci. Jedná se však o druhou alternativu uvedeného dovolacího důvodu, neboť v daném případě v řízení předcházejícím napadenému rozhodnutí byl dán důvod dovolání uvedený v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., což znamená, že v posuzovaném případě předcházející řízení bylo zatíženo hmotně právními vadami, jež svou povahou odpovídaly obsahu citovaného ustanovení, na které dovolací soud reaguje v další části tohoto svého rozhodnutí (uvedeno níže).

Z hlediska popisu skutku obsaženého v příslušných výrocích rozsudku soudu prvního stupně dovolatel v dané věci namítl, že jeho jednání nebylo možné posoudit jako trestný čin křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku dle § 175 odst. 2 písm. a) tr. zák., neboť z popisu skutku ve výroku rozsudku soudu prvního stupně nijak nelyne, v čem mělo spočívat uvedení nepravdy o okolnosti podstatné pro rozhodnutí soudu při jeho svědecké výpovědi učiněné v hlavním líčení ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 T 6/2002. Dovolací soud hodnotí námitky dovolatele jako právně relevantní a zároveň i důvodné.

V daném případě řešily soudy jako předběžnou otázku ve smyslu § 9 odst. 1 tr. ř. to, zda dovolatel jako svědek vypovídal nepravdu o skutečnosti, která měla podstatný význam pro rozhodnutí soudu. Zabývaly se tak věcí projednávanou u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 T 6/2002, v níž bylo rozhodováno o trestném činu podvodu spáchaným obviněnými JUDr. P. a Ing. K. spočívajícím v tom, že tito měli společným jednáním zfalšovat podpis MUDr. M. P. na kupní smlouvě a dalších dokumentech, kterými jmenovaná měla převést svou nemovitost v O. ul., P., v tržní hodnotě nejméně 15.500.000,- Kč na Ing. K. za cenu 5.000.000,- Kč, kdy k údajnému podpisu MUDr. P. na předmětných dokumentech mělo dojít dne 8. 6. 2000. V tomto trestním řízení pak byli Ing. K. a JUDr. P. pravomocně odsouzeni za trestný čin podvodu dle § 250 odst. 1, 4 tr. zák. (viz č. l. 71 an.). V hlavním líčení vedeném v této věci dovolatel vypověděl jako svědek, že k podpisu předmětné smlouvy došlo a uvedl i další okolnosti, za jakých k němu mělo dojít. Jestliže ale soudy v této věci rozhodly o tom, že Ing. K. a JUDr. P. jsou vinni, neboť tuto kupní smlouvu MUDr. P. nikdy nepodepsala, musela

být výpověď dovolatele shledána jako evidentně nepravdivá, odůvodňující jeho trestní stíhání za spáchání trestného činu křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku dle § 175 odst. 2 písm. a) tr. zák. V následném trestním řízení byl proto vynesena pravomocný rozsudek, kterým byl dovolatel uznán vinným daným trestným činem.

V popisu skutku obsaženém v tomto rozsudku však soud prvního stupně uvedl jen to, že vina dovolatele spočívá v tom, že „dne 21. 10. 2002, při hlavním líčení u Městského soudu v Praze, v trestní věci pod sp. zn. 10 T 6/2002... uvedl...úmyslně nepravdivé skutečnosti týkající se okolností při podepisování kupní smlouvy na nemovitost v O. ul., P., kdy předmětnou smlouvu (správně smlouvou) měla MUDr. M. P. tuto převést na Ing. K.“. Je zcela zřejmé, že z tohoto popisu není vůbec jasné, jaké okolnosti při podepisování kupní smlouvy se přesně nepravdivá výpověď týkala a v uvedení jakých konkrétních skutečností spočívala.

Dovolací soud se proto shoduje s námitkami dovolatele, jakož i s názorem státního zástupce, že skutkové okolnosti jsou v popisu skutku popsány zcela neurčitě a není z nich proto možno dovodit naplnění formálních znaků trestného činu křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku dle § 175 odst. 2 písm. a) tr. zák. a následně tedy ani naplnění materiální stránky daného trestného činu. Soudy zvolený postup je v rozporu s § 120 odst. 3 tr. ř., dle kterého musí popis skutku ve výroku o vině každého rozsudku označovat skutek s uvedením místa, času, způsobu spáchání, popř. i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby jej nebylo možné zaměnit s jiným, jakož i uvedením všech zákonných znaků včetně těch, které odůvodňují příslušnou trestní sazbu. Ve skutkové větě výrokové části rozsudku tudíž musí být popsány všechny znaky skutkové podstaty konkrétního trestného činu, a to slovním vyjádřením všech okolností, které v konkrétním případě vytváří znaky tohoto trestného činu. Ustanovení § 120 odst. 3 tr. ř. tedy zavazuje soudy v tom smyslu, že popis skutku, jímž byl obviněný uznán vinným, musí vyjadřovat všechny skutečnosti významné pro právní kvalifikaci. Popis skutku (zejména způsob jeho spáchání) musí proto být uveden tak, aby jednotlivé části odpovídaly příslušným znakům skutkové podstaty trestného činu, jímž byl dovolatel uznán vinným, přičemž v něm nelze uvádět jiné skutečnosti než ty, které mají oporu v provedeném dokazování v hlavním líčení.

Je nepochybné, že těmto zákonným požadavkům dovoláním napadený výrok rozsudku soudu prvního stupně neodpovídá, a vytýkané nedostatky nemohou být zhojeny poukázáním na odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně. Ani v něm totiž nedostal nalézací soud podmínkám zákona obsaženým v § 125 tr. ř., když v něm dostatečně nevyložil, které skutečnosti vzal za prokázané, o jaké důkazy svá skutková zjištění opřel, ani to, jakými úvahami se řídil při hodnocení provedených důkazů a k jakým závěrům (které by uvedl ve skutkové větě) takto dospěl. V odůvodnění rozhodnutí soud prvního stupně např. pouze uvedl, že není pochyb o tom, o jakém konkrétním dnu (kdy měla být smlouva sepsána) dovolatel ve své výpovědi hovořil. Toto datum však v popisu skutku uvedeno není. Především je ale zcela nejasné, co ve své nepravdivé výpovědi dovolatel měl uvést, tedy jakým způsobem mělo k podpisu předmětné kupní smlouvy dojít, co o tom ví, zda byl přímo jeho aktérem či zda mu jen ostatní údajní účastníci tohoto jednání měli sdělit, jak a s jakým výsledkem k podpisu došlo, či zda se o něm dozvěděl jiným způsobem a zda se vůbec aktéři předmětné smlouvy sešli v den, kdy také měli předmětnou smlouvu podepsat. Popsaná pochybení nebyla přitom napravena ani následným rozhodnutím soudu odvolacího. Dovolatelem vznesené argumenty je tak nutno považovat za důvodné, neboť vytýkané vady činí výrok rozsudku soudu prvního stupně zcela nepřezkoumatelným a naplňují dovolací důvod dle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

Podmínkou pro to, aby dovolatel mohl být uznán vinným daným trestným činem je rovněž to, že se křivá výpověď musela týkat okolnosti, která měla podstatný význam pro rozhodnutí. Zda o takovou okolnost šlo, měl soud posuzovat ve vztahu ke konkrétnímu případu. Nemuselo se však jednat o okolnost mající význam rozhodující, ale o okolnost, kterou soud musel vzít v úvahu při řešení otázky, o níž rozhodoval, v tomto případě tedy při rozhodování o vině Ing. K. a JUDr. P.

Nepravdivou výpovědí o okolnosti, která má podstatný význam pro rozhodnutí, je taková výpověď, ke které v době, v níž byla učiněna, jsou orgány činné v trestním řízení nuceny přihlédnout a která může vést k jinému rozhodnutí stran průběhu trestního řízení a jeho výsledku a může znemožnit zjištění skutkového stavu věci (srov. B 8/1975-63). Ani tato skutečnost však ze skutkové věty rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 sp. zn. 4 T 255/2006 neplyne. Takto dovolací soud dospěl k závěru, že popis skutku ve výroku rozsudku soudu prvního stupně dostatečně nevystihuje jednání, jež by bylo možné jednoznačně podřadit pod zákonné znaky skutkové podstaty trestného činu křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku dle § 175 odst. 2 písm. a) tr. zák.

S přihlédnutím ke skutečnostem rozvedeným shora dospěl Nejvyšší soud k závěru, že rozhodnutí soudu prvního stupně je zatíženo hmotně právními vadami, pro něž zároveň nemůže obstát. Ani odvolací soud při rozhodování o řádném opravném prostředku přitom tyto vady nezjistil a nenapravil, naopak se s právním názorem soudu prvního stupně shodl. I jeho rozhodnutí proto spočívá na nesprávném právním posouzení skutku ve smyslu uplatněného dovolacího důvodu dle § 265b odst. 1 písm. g) a l) tr. ř.

Nejvyšší soud proto z podnětu dovolání obviněného R. T. podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil napadené usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25.9.2007 sp. zn. 9 To 346/2007, i jemu předcházející rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 25. 6. 2007, sp. zn. 4 T 255/2006. Podle § 265k odst. 2 tr. ř. zrušil také všechna další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. pak Obvodnímu soudu pro Prahu 2 přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl, když při novém rozhodování bude tento soud vázán právním názorem, který v tomto usnesení vyslovil Nejvyšší soud (§ 265s odst. 1 tr. ř.). Rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 2 bylo zrušeno jen v důsledku dovolání podaného ve prospěch obviněného R. T., takže v novém řízení nemůže dojít ke změně rozhodnutí v jeho neprospěch. Věc se tak vrací do stadia, kdy se jí soud prvního stupně bude muset v intencích rozhodnutí Nejvyššího soudu znovu zabývat a v novém řízení o této věci odstranit vytykané vady, zejména tedy z jakých skutkových zjištění plyne, že dovolatel naplnil všechny znaky uvažovaného trestného činu pro strance formální i materiální a tyto skutečnosti také vyjádřit zákonu odpovídajícím způsobem, jak ve skutkové větě přijatého rozhodnutí, tak i v jeho odůvodnění. Toto rozhodnutí učinil dovolací soud v neveřejném zasedání, neboť je zřejmé, že vady nelze odstranit ve veřejném zasedání [§ 265r odst. 1 písm. b) tr. ř.].

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Práva obviněného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání příkazu k dodání do výkonu trestu](#)
- [Neoprávněná činnost pro cizí moc](#)
- [Kvalifikace skutku](#)
- [Odnětí věci rozhodujícímu soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)
- [Výkon trestu](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vyhoštění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [„Tvrzení proti tvrzení“ \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ochranné opatření](#)